

Böske baba

Gyerekkoromban sokszor utaztunk a mamáékhoz. Mi az Alföld közepén laktunk, ők a román határ mellett, Penészleken. Anyut mikor apu elvette, ide költöztek a városunkba.

Úgy ötéves lehettem, amikor készültünk, hogy újra meglátogatjuk a mamáékat. A Wartburgot már hét közben lemosta apu, és nem állt ki vele az indulásig. Ilyenkor megengedtem Martina babának, hogy beköltözzön a hátsó ülés közepére, és a királynős holmijait hozhatta magával. Kedvenc babámnak hosszú haja volt, olyan hosszú, amiről minden kislány álmodott. A kivételes utazásra új masnikat kapott.

Szombat hajnalban, kakasszóra indultunk. Szolnoknál már világos volt, és onnantól a mellettünk menetelő vonatok vagonjait és az ezüst nyárfák egyenes sorait számoltam. Hajdúszoboszló előtt a sík tájon megcsillant egy-egy délibáb az erőre kapó nyári forráságban.

Délelőtt közepén érkeztünk meg. Előző este vihar volt, és a kis falu földes útja sármezőként fogadott bennünket. Kétszer akadtunk el, de a kocsmából hamar szaladtak a helybéliek, és kitolták az autót. Aput sajnáltam, mennyi időt eltöltött azzal, hogy majd a falu megcsodálhassa a tűzpiros Wartburgját.

Ebéd után anyuék eldöntötték, holnap kora reggel átugranak pár napra a rokonokhoz Romániába. Nyírábránynál van kishatár, ezt a szűk átlépőt még meghagyták az itt élő családoknak. Vonatra ülnek, a határ után pedig már autóval viszik tovább a rokonok őket. Ám mivel itt gyerekeket nem engednek át, úgy tervezték, hogy amíg ők találkoznak, és közben szép porcelánokat, törölközőket vásárolnak, addig én maradok a mamáékkal.

A napom szomorúan folytatódott.

Anyuék elmentek, mire felébredtem. A mama vigasztalni akart, és behívott a góréba, ahol a száraz kukoricát tárolták. Kiválasztotta a legnagyobb kukoricacsutkát, amin még rajta volt a csuhé, és egy száraz héjjal pillanatok alatt körbefogta, és még haját is kötözte hozzá.

– Böske – nevezte el a csuhébabát, és megsimogatott.

Martina baba mellett Böske baba egy banya volt, de nem akartam megbántani a mamát. Úgy tettem, mintha örülnék, és kimentem a hátsó udvar mögé egy aprócska rétre játszani velük. Martina a királynő volt, és aznap úgy rendelkezett, hogy a hosszú, kék ruháját veszi fel. Böske baba pedig a csúnya lány volt, aki senkinek nem kellett.

– Ki vele! – kiáltotta Martina baba, és a csuhébabá már repült is az első nyárfa alá a magas fűszálak közé. – Visszajöhetsz majd, ha megkegyelmezek!

Azzal fészülést kért a többi szolgálójától, akik helyett most jobb híján én tettem meg ezt.

Ekkor hatalmasat villámlott, és rögtön csattant is az ég.

– Hujuj, ez közel csapott be! – kiáltott felém a mama, és intett, azonnal menjek be. Összekaptam a plédem négy sarkát, és az egész királyi udvar már bentről nézte a szél és a jégeső csatáját.

– Tegnap is esett, egész éjjel – mondta a papa, és közben rágyújtott.

– Még hogy esett! – javította ki a mama. – Dörgött, csattogott!

– Majd figyelj te is a tetőt! – adta a papa utasításba a mamának, és kiállt a tornácra szemlélni az esőt.

Óriási csattanás, villámlás, és rögtön égzengés. Dörgött a táj. Mama azt mondta, ahányat tudok számolni a villámlás és a dörgés között, annyi méterre csap be a villám. Az utolsónál már semennyit sem tudtam.

– Ég a Mudráék háza! – üvöltötte valaki az utcáról. A mama gyorsan kinézett az ablakon, a papa elrohant. Ezután a mama előkapott egy párnahuzatot, már voltak benne apró tárgyak, még

beledobált néhány fotót meg a szekrény mögül egy befőttesüvegből pénzt. A hátára kötötte. Engem beletekert egy plédbe. Leültünk a bejárat melletti kispadra, és vártunk.

Pár perc sem telt el, a papa rohant be.

– Már a Fucskó Janiéknál jár. Sorra kap bele a nádtetőkbe! Romász Feri meg befogott, hogy a gulyát fordítsák vissza, ne hajtsák haza a tűzbe.

Még sosem láttam ilyen idegesnek a papát. A keze remegett. Felkapta a kiskannákat, amivel az útszéli kúthoz jártunk vízért, és újra elrohant.

Vacogtam félelmemben, még soha nem reszkettem ennyire.

– Haza akarok menni! – csak ennyit tudtam mondani.

A mama felkapott, és kiálltunk a tornácra. Kinéztünk a ház mögé, és tőlünk kifelé a faluból hat ház teteje állt lángokban. Sorra hozták felénk a tűztől megvadult lovakat, és sokan hajtották ki a távoli legelőkre a malacokat, bárányokat. Sikítottak a nők, sírtak az öregek és a gyerekek. Pokoli hangzavar volt.

– Jani! – kiáltott oda a mama a füstben feltűnő papának. – A Csillag! Még a pajtában van.

Papa csak a kezével intett a mamának, hogy hozd! A mama letett, pár másodperc múlva vezette ki a lovat, majd odaadta egy idős falubélinek, aki a többivel együtt messzire vitte.

– Jani, a mi tetőnk! – sikoltott egyet a mama, és én rémülve dobtam le magamról a plédet. Rázott a félelem, és rohantam a kert végébe a rét felé. Elbuktam egy kőben, vagy már csak az erőm hagyott el, nem tudom. Ájultan estem el. Az utolsó kép Böske baba volt, ahogy fekszik mellettem a lábszárig érő fűben, és kiátkozott lányként, szomorúan néz rám.

A mamáék azt mondták, két napig aludtam az ágyukban. Nem tudtam magamról. A tűz a mi tetőnknel lakhatott jól, innen már nem falta tovább a falut. Mudráék háza teljesen leégett. Ők aztán több hónapig Fecskovics Paliéknál laktak. Addigra készen lett a tető. Összedobták nekik a falubéliek.

A faluban nem volt, úgyhogy hozzám Béltekről hívtak orvost. Adott mindenféle kanalas szereket, de én ezután sem ettem, nem ittam, csak aludtam.

– Majd én hozok neki olyat, amitől lábra áll, értek én a pulyákhoz! – mondta a mamának az ángyó, a mama sógornője. Alig telt pár perc, egy üveg uborkabefőttel a kezében tért vissza.

– Uborka? – nézett meglepetten a mama, és feltette a kredenc tetejére.

Anyuék semmit nem tudtak arról, mi történt a faluban. Telefon nem volt, és még távirat sem ment Romániába.

Harmadnap tértem csak magamhoz.

– Csillag? – kérdeztem alig hallhatóan.

– Kinn legel az udvar végében! – kiáltott fel a papa örömeiben. – Kutya baba! – mondta. De én úgy gondolom, rám értette.

– Főztem neked húslevest, egyél, kincsem! – kínált a mama.

– Böske baba? – ültem fel aggódva. – Meghalt mellettem!

Ekkor a nagyszülők összenéztek. Böske babáról fogalmuk sem volt, hol lehetett. A papa kiment, és pár perc múlva visszatért az ázott-sáros babával. Erősen szorítottam magamhoz, és csak sírtam.

És továbbra sem ettem semmit. A mama ezért elővette ángyó csodauborkáját, abból karikázott néhányat.

Az első szelet után kértem a másodikat, majd pár perc alatt jópárat elfalatoztam. Markoltam a babát, akit a hercegnő kiátkozott, és ettem. Utána már a leves is elfogyott.

A mama összecsapta a tenyerét:

– Te Jani, ez az ángyó tényleg egy orvos!

A következő nap értek vissza anyuék. Amikor meglátták az utcánk végét, anyu lélekvesztve rohant be hozzám. Körbepuszilgatott, és percekig szorítottuk egymást.

Még aznap este hazaindultunk. A Wartburg hátsó ablakából integettem a mamáéknak, és Böske babával együtt néztük a háztető sarkán megégett nádat.